

Bolagspolicy

Innehåll

Bolagspolicy – utkast	1
1 Om policyn.....	2
2 Ägarstyrning.....	2
2.1 Kommunfullmäktige.....	2
2.2 Kommunstyrelsen.....	2
2.3 Enköpings moderbolag AB.....	3
3 Styrdokument.....	3
3.1 Allmänt om styrdokument	3
3.2 Bolagsordning.....	3
3.3 Ägardirektiv.....	3
3.4 Bolagspolicy	4
4 Gemensamma bolagsprinciper.....	4
4.1 Styrelse och VD.....	4
4.2 Årsredovisning m.m.	4
4.3 Val av ägarombud och instruktioner till ombuden	5

Postadress

Enköpings kommun
745 80 Enköping

Kontakta kommunen

Telefon: 0171-62 50 00
E-post: kommunen@enkoping.se

Organisationsnummer

212000-0282

Webbadress

enkoping.se

1 Om policyn

Enköpings kommun bedriver verksamhet i bolagsform i tre helägda bolag: moderbolaget Enköpings kommuns moderbolag AB, samt dotterbolagen ENA Energi AB och AB Enköpings hyresbostäder.

Syftet med bolagspolicyn är att tydliggöra Enköpings kommuns ägarroll och hur kommunens ägarstyrning ska genomföras i helägda bolag. Dessutom anger bolagspolicyn gemensamma principer inom områdena styrelse, ekonomi, information och revision.

Bolagspolicyn fastställs av kommunfullmäktige och fungerar som riktlinjer för kommunen som ägare. Den antas däremot inte av bolagsstämmorna, och är därmed inte bolagsrättsligt bindande för de kommunala bolagen.

Respektive bolags verksamhet regleras i bolagsordningen och ägardirektiv.

2 Ägarstyrning

2.1 Kommunfullmäktige

Ägarstyrningen över bolagen utgår alltid från kommunfullmäktige. Utöver de skyldigheter som framgår i 10 kap. 3 § kommunallagen (2017:725) utövar kommunfullmäktige ägarstyrning genom att:

- fastställa bolagens bolagsordningar
- fastställa ägardirektiv för bolagen
- anta kommunens bolagspolicy
- anta övriga gemensamma styrdokument
- utse ombud inför stämmor
- besluta om nödvändiga åtgärder för bolag som agerat i strid med det fastställda ändamålet eller angivna kommunala befogenheter.

2.2 Kommunstyrelsen

Utöver de skyldigheter som framgår i kommunallagen ansvarar kommunstyrelsen för att:

- leda och samordna planering och uppföljning för kommunens ekonomi och verksamhet, inklusive det som omfattas av de kommunala bolagens verksamhet
- hålla sig informerad om bolagens utveckling och verksamhet
- säkerställa att beslut om ägardirektiv fattas och kontinuerligt hålls uppdaterade
- följa upp bolagens efterlevnad av styrdokument och lagstiftning
- upprätta instruktioner till ägarombuden vid bolagsstämma
- hålla regelbundna möten mellan kommunstyrelsen och företagsledningen
- två gånger per år bjuda in företagsledningen till kommunstyrelsens sammanträde för att informera om verksamheten.

2.3 Enköpings moderbolag AB

Enköping kommuns moderbolag AB (EMAB) är ett helägt moderbolag som äger och förvaltar samtliga aktier i kommunkoncernen.

EMAB utövar på uppdrag av kommunfullmäktige den operativa ägarrollen för de kommunala bolagen. I detta uppdrag ingår:

- ekonomisk uppföljning av koncernens dotterbolag
- skattesamordning av dotterbolagens resultat
- kapitalbildning för dotterbolagen genom nyemission och aktieägartillskott
- årlig fastställning av utdelning, koncernbidrag och ägartillskott i dotterbolagen.

Kommentarer

EMAB:s roll begränsas till den rent operativa, i syfte att underlätta för kommunfullmäktige att fullgöra sina lagstadgade uppgifter som ägare, och kommunstyrelsen att fullgott uppfylla sin lagstadgade uppsiktsplikt. Genom att EMAB:s uppgifter blir färre kommer fler ärenden att hanteras i den kommunala berednings- och beslutsprocessen. Därmed kan

kommunfullmäktiges rätt att yttra sig i principiellt viktiga frågor säkerställas mer effektivt, och kommunen kan lättare säkerställa att kommunstyrelsen nås av sådan information som är av vikt för kommunstyrelsens uppsikt.

Punkterna i denna bestämmelse är i princip oförändrade från förra versionen av bolagspolicyn, men styrdokumentet har i övrigt reviderats för att stämma överens med denna beskrivning av EMAB:s roll.

3 Styrdokument

3.1 Allmänt om styrdokument

Tillsammans med bolagspolicyn utgör bolagens bolagsordningar och ägardirektiv de centrala styrdokumentet i kommunens bolagsverksamhet. Kommunfullmäktige kan vidare fatta beslut om att hela eller delar av ett kommunalt styrdokument även ska gälla för de kommunala bolagen.

För att ett styrdokument ska vara bolagsrättsligt bindande för bolagen måste det både fastställas av kommunfullmäktige och antas av respektive bolagsstämma. Innan kommunfullmäktige fattar beslut ska respektive bolagsstyrelse ges möjlighet att yttra sig över huruvida det finns hinder för bolaget att tillämpa det aktuella styrdokumentet.

Av praktiska skäl finns vidare en bestämmelse i bolagens bolagsordningar om att bolagens styrelse och verkställande direktör har att följa av kommunen utfärdade direktiv oavsett om de har antagits av bolagsstämma, så länge de inte strider mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagslagen och offentlighets- och sekretesslagen, eller strider mot bolagets intresse.

Bedömer ägaren att det är nödvändigt för efterlevnaden av ett styrdokument kan den alltid välja att anta det kommunala styrdokumentet på bolagsstämma, och därmed rättsligt binda bolaget till dokumentet.

3.2 Bolagsordning

Bolagsordningen antas vid bolagens bildande och uppdateras vid behov. I båda fall ska bolagsordningen fastställas av kommunfullmäktige och antas av respektive bolagsstämma.

Kommunstyrelsen gör en årlig utvärdering av bolagsordningarna enligt 6 kap. 9 § kommunallagen (2018:725). Ytterligare översyn, och eventuella revideringar, initieras av kommunstyrelsen vid behov.

Kommentarer

I andra stycket betonas kommunstyrelsens förstärkta uppsiktspflicht enligt KL. Även i ägardirektiven poängteras denna uppsiktspflicht i en särskild bestämmelse.

3.3 Ägardirektiv

Särskilda ägardirektiv kompletterar respektive bolags bolagsordning. Ägardirektiven förtydligar de kommunala ändamål som utgör syftet med bolagets verksamhet, och tydliggör hur dessa skall uppnås. I ägardirektiven anges vidare övriga mål för bolagets verksamhet, som till exempel ekonomiska mål.

Kommunfullmäktige kan även besluta om tillägg i ägardirektivet, som att ange ett tidsbegränsat uppdrag för ett särskilt bolag, eller att hela eller delar av ett kommunalt styrdokument även ska gälla för de kommunala bolagen.

Ägardirektiv fastställs av kommunfullmäktige och antas av respektive bolagsstämma.

Kommunstyrelsen gör en årlig utvärdering av ägardirektiven enligt 6 kap. 9 § kommunallagen (2018:725). En total översyn av ägardirektiven ska ske inför varje ny mandatperiod. Ytterligare översyn och eventuella revideringar initieras av kommunstyrelsen vid behov.

3.4 Bolagspolicy

Kommunstyrelsen gör en årlig utvärdering av bolagspolicyen enligt 6 kap. 9 § kommunallagen (2018:725). En total översyn av bolagspolicyen ska ske inför varje ny mandatperiod. Ytterligare översyn och eventuella revideringar initieras av kommunstyrelsen vid behov.

4 Gemensamma bolagsprinciper

4.1 Styrelse och VD

Bolagets styrelse ansvarar enligt aktiebolagslagen för bolagets organisation och förvaltningen av dess angelägenheter.

Styrelsen har att utforma organisationen och kontrollen över verksamheten så att bolagets ändamål och mål tillgodoses.

Kommunfullmäktige utser styrelsernas ledamöter. Vid tillsättningen ska en jämn könsfördelning mellan styrelseledamöterna eftersträvas.

Kommentarer

Från SKR:s "Principer för ägarstyrning":

1 [Svensk kod för ägarstyrning] finns ett krav på att en jämn könsfördelning i bolagsstyrelserna ska eftersträvas. Något annat hade varit otänkbart i kommun- och regionägda bolag. Det yttersta ansvaret för detta vilar emellertid på de politiska partierna när de nominerar ledamöter.

4.2 Årsredovisning m.m.

Enligt aktiebolagslagen ska varje bolag hålla årsstämma inom sex månader från utgången av föregående räkenskapsår. I bolagens bolagsordningar anges att bolagen ska hålla årsstämma inom fyra månader från utgången av föregående räkenskapsår, för att underlätta för arbetet med kommunens ekonomiska redovisning.

På årsstämman ska beslut fattas om fastställelse av årsredovisning och revisionsberättelse samt ansvarsfrihet för styrelseledamöter och VD. På moderbolagets årsstämma ska vidare beslut fattas om fastställelse av koncernredovisning och koncernrevisionsberättelse.

Bolagens årsredovisningar och revisionsberättelser ska anmälas som särskilt ärende senast vid sammanträde då kommunens bokslut behandlas av fullmäktige.

Helägda bolag lämnar av styrelsen fastställd förvaltningsberättelse och årsredovisning till kommunstyrelsen tillsammans med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisorerna. Kommunstyrelsen överlämnar efter beredning dessa handlingar till kommunfullmäktige för godkännande.

Kommentarer

1 sista stycket renodlas kommunstyrelsens uppsiktspflicht genom att den ekonomiska rapporteringen överlämnas till kommunstyrelsen istället för att gå via EMAB.

4.3 Val av ägarombud och instruktioner till ombuden

Kommunfullmäktige ska utse de personer som ska representera ägaren som ägarombud vid bolagsstämmorna i kommunens bolag, samt ersättare för dessa.

Kommunstyrelsen beslutar om instruktioner till kommunens ägarombud. Instruktionen ska ange hur ombudet ska rösta på stämmans ärenden.

Om inget annat anges i instruktionen förväntas ombuden rösta enligt revisorernas förslag i frågor om ansvarsfrihet för styrelsen.

Om återkoppling till kommunstyrelsen utöver protokoll önskas ska det anges i instruktionen.